

Алматы қ. ДСБ" №2 қалалық перинаталдық орталығы " ШЖҚ КМК

№4 ТБН сыйайлас жемқорлыққа қарсы жобасы
"Сыйайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл"

Алматы, 2022

Мазмұны:

1. Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты.....3 бет;
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарын ескере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Алматы қ. ДСБ "№ 2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК іс-шаралар жоспары.....11 бет;
3. Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Нұсқаулық.....13 б;
4. Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК-да мұдделер қақтығысын анықтау және реттеу саясаты.....19 б;
5. "Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандығы бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуудің үлгілік қағидалары №12".....27 б.

1. Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты

1. Құжаттың мақсаты және жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл саясаты Алматы қ.КДБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК (бұдан әрі – саясат және Орталық) Қазақстан Республикасының (бұдан әрі-КР) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және Орталықтың ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Осы Саясат мыналарды белгілейді:

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары;

3) КР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер;

4) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені;

5) осы саясатты сақтау үшін жауапкершілік.

3. Осы саясаттың негізгі мақсаты орталықта мәдени сәйкестікті қалыптастыру, орталықтың және оның лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің жоғары мінез-құлыш стандарттарына адалдығы, ашық және адал қызмет жүргізу, іскерлік беделді нығайту және Орталыққа деген сенімді арттыру болып табылады. Осы Саясат орталықтың мінез-құлыш Кодексімен біріктірілген түрде қаралуға тиіс.

2. Қолдану саласы

4. Осы Саясат Орталықтың барлық қауымдастырылған, лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысуы және мұлтіксіз сақтауы үшін міндетті болып табылады.

5. Орталық бөлімшелері осы саясат негізінде әрекет етуі қажет.

6. Бұл Саясат орталықтың жария құжаты болып табылады.

3. Терминдер мен анықтамалар

7. Бұл саясатта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

- 1) ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы - "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" ҚР Заңы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі өзге де нормативтік құқықтық актілер;
- 2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг-сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл емханасы қабылдайтын шаралардың тиімділігіне қатысты ақпаратты жинау, талдау және бағалау жөніндегі орталықтың қызметі;
- 3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар-орталық қызметінің оқшауланған саласы үшін белгіленген, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;
- 4) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – орталықтың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі;
- 5) лауазымды адам-емханамен еңбек қатынастарында тұратын және ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындаштын адам;
- 6) орталықтың мінез-құлық кодексі-орталықтың корпоративтік мәдениетін дамытуға және беделін нығайтуға бағытталған құндылықтарды, мінез-құлықтың негізгі қағидаттары мен стандарттарын белгілейтін Орталықтың ішкі құжаты;
- 7) мұдделер қақтығысы-лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мұдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындауына әкеп соғуы мүмкін;
- 8) сыбайлас жемқорлық-Орталықтың лауазымды адамдарының жеке өзі немесе делдалдар арқылы өздері не үшінші тұлғалар үшін мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру;
- 9) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - ҚР заңнамасында жауапкершілік белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);
- 10) Сыбайлас жемқорлық тәуекелі-сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;
- 11) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл-Орталықтың өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде Орталықта сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың салдарын жою жөніндегі қызметі;

12) сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу-алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі орталықтың қызметі;

13) қызметкерлер-емханамен еңбек қатынастарында тұрған жеке тұлғалар.

8. Осы Саясатта қолданылатын, бірақ ашылмаған анықтамалар ҚР заңнамасында, Жарғыда және орталықтың өзге де ішкі құжаттарында пайдаланылатын анықтамаларға сәйкес келеді.

4. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсат пен міндеттер
9. Орталықта сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты атқаратын лауазымына қарамастан Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыйбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін барынша азайту болып табылады.

10. Қойылған мақсатқа жету үшін осы саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

1) орталықтың қауымдастырылған, лауазымды адамдары мен қызметкерлерінде кез келген сыйбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті түсінуді қалыптастыру;

2) Орталыққа және оның қауымдастырылған, лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қолданылуы мүмкін ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының негізгі талаптарын қорыту және түсіндіру;

3) орталықтың қауымдастырылған, лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын білу және сақтау, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу және оның алдын алу бойынша барабар рәсімдерді жүзеге асыру міндетін белгілеу;

4) Сыйбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын барынша азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әзірлеу және енгізу.

5. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

11. Орталықта сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары:

1) сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік - орталық өз қызметін жүзеге асыру кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыйбайлас жемқорлықтан толық бас тарту қағидатын ұстанады. Сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидаты орталықтың атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін

қауымдастырылған, лауазымды адамдар мен Орталық қызметкерлері үшін тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір дедалдық арқылы белгілі бір елде бизнес жүргізу практикасына қарамастан сыйбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға қатаң тыйым салуды білдіреді;

2) жоғары басшылықтың міндеттемесі және "жоғарыдан тонды" белгілеу - орталықтың әкімшілігі мен ПҚЖІАҚ сыйбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда және орталықта сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жүйесін құруда шешуші рөл атқарады. Орталықтың әкімшілігі мен ПҚЖІАҚ сыйбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерде келіспеушілік туралы мәлімдеуі, осы қағиданы жеке мысалда көрсетуі, сақтауы және іске асыруы тиіс;

3) қызметкерлердің тартылуы - Орталық өзінің лауазымды адамдары мен қызметкерлерін ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді қатысуын құптайды;

4) жазаның сөзсіздігі – Орталық атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және өздерінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда өзге де жағдайларға қарамастан орталық қызметкерлерін жазалаудың сөзсіздігін мәлімдейді;

5) Осы саясаттың заңдылығы мен ҚР қолданыстағы заңнамасына және жалпы қабылданған нормаларға сәйкестігі - Орталық ҚР және қызметті жүргізетін немесе жүргізуді жоспарлайтын өзге де елдердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын қатаң сақтайды және оның кез келген қолданылуы немесе әрекетсіздігі қолданылатын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларына қайшы келмейді;

6) Сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс - қимыл жөніндегі рәсімдердің пропорционалдығы-Орталық орталықтың қызметінде туындауы мүмкін сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сәйкес Орталықты, оның қауымдастырылған, лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыйбайлас жемқорлық қызметіне тарту ықтималдығын төмендетуге мүмкіндік беретін бақылау рәсімдерін әзірлейді және енгізеді;

7) Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдердің тиімділігі - Орталық оларды іске асырудың қарапайымдылығын және елеулі нәтиже алуды қамтамасыз ететін рәсімдерді барынша ашық, айқын, орындалатын етуге ұмтылады. Орталық қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалауды жүзеге асырады және тиімсіз болған жағдайда оларды жетілдіреді;

8) тиісті қарап - тексеру-орталық іскерлік/еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін олардың сенімділігі, сыйбайлас

жемқорлықтан бас тартуы және мұдделер қақтығысының болмауы түрғысынан үшінші тұлғалар мен жұмысқа орналасуға кандидаттарды тексеруді жүзеге асырады;

9) мониторинг және бақылау - Орталық сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жай-қүйіне мониторингті жүзеге асырады, сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің сақталуын және олардың тиімділігін бақылайды;

10) өзара іс – қимыл және үйлестіру-Орталық Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласындағы Орталықтың мемлекеттік органдарымен және қауымдастырылған/үшінші тұлғаларымен өзара іс-қимылдарды және ынтымақтастықты, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл процесінде іс-қимылдарды үйлестіруді қамтамасыз етеді.

6. ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер

12. ҚР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес, жауапкершілік көзделген сыйбайлас жемқорлық қылмыстар/құқық бұзушылықтар мыналар болып табылады (бірақ аталғандармен шектелмейді):

1) лауазымды адам сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемдену немесе ысырап ету, егер бұл әрекеттер оның өзінің қызметтік жағдайын пайдалануына байланысты болса;

2) Егер лауазымды адам осы іс-әрекет өзінің қызметтік жағдайын пайдаланумен ұштасқан болса, Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату);

3) лауазымды адам жасаған экономикалық контрабанда, егер бұл әрекет оның өзінің қызметтік жағдайын пайдалануына байланысты болса;

4) лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану, билікті немесе лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану;

5) кәсіпкерлік қызметке заңсыз қатысу;

6) пара алу, пара беру, паралыққа делдалдық ету;

7) қызметтік жалғандық;

8) қызмет бойынша әрекетсіздік;

9) билікті асыра пайдалану, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік;

10) немікрайлылық;

11) жеке және заңды тұлғалардың заңсыз материалдық сыйақы беруі;

12) лауазымды адамның заңсыз материалдық сыйақы алуы;

13) бұрын сыйбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау.

13. Орталық, оның қауымдастырылған, лауазымды адамдары мен қызметкерлері сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын, сондай-ақ осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтауға міндетті. Осы саясатты іске

асыру кезінде Орталық оның қауымдастырылған, лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе үшінші тұлғалар арқылы сыйбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға тыйым салынатындығына, сондай-ақ:

- 1) пара беруді ұсыну, уәде ету немесе жүзеге асыру, яғни кез-келген адамды өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындауға шақыру ниетімен кез-келген қаржылық немесе басқа пайда/артықшылық беру немесе уәде беру;
- 2) пара беруді талап етуге, қабылдауға немесе қабылдауға, яғни өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындағаны үшін кез келген қаржылық немесе өзге де пайда/артықшылық алуға келісуге немесе келісуге;
- 3) қолданыстағы заңнамада көзделгендерді қоспағанда, төлемдерді ұсынуға, уәде етуге немесе жүзеге асыруға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдарға белгіленген рәсімдерді жеделдеткені немесе оңайлатқаны үшін сыйлықтар ұсынуға;
- 4) төлемдер белгіленген рәсімдерді жеделдету немесе оңайлату үшін пайдаланылуы мүмкін деген күдік болған кезде үшінші тұлғаларға төлемдер ұсынуға, уәде беруге немесе жүзеге асыруға құқылы;
- 5) жеке пайда алу үшін орталықта (оның ішінде уақытша негізде) жұмысқа орналасуды ұсынуға, уәде беруге немесе ұсынуға;
- 6) қауымдастырылған/үшінші тұлғалардан асыра немесе жалған төлемдерді қабылдауға немесе қабылдауға жәрдемдесу;
- 7) ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарына және Орталықтың ішкі құжаттарына қайшы келетін сыйлықтар немесе қонақжайлылық белгілерін беруге немесе алуға құқылы.

14. Орталықтың лауазымды адамдары өздерінің кәсіби қызметінде мынадай мінез құлық нормаларын қатаң сақтауы тиіс:

- 1) ҚР Заңнамасының және осы саясаттың талаптарын орындауға міндетті;
- 2) іскерлік қатынастарда адал және әдепті болуға, лауазымдық міндеттерді жүргізуің кез келген жосықсыз тәсілдерінен аулақ болуға;
- 3) орталықтың беделін түсіруге қабілетті іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге ;
- 4) орталықтың қызметтік жағдайын, құпия және инсайдерлік ақпаратты, материалдық және материалдық емес активтерін жеке мақсатта пайдаланбауға;
- 5) заңсыз әрекеттерге не олардың заңдылығы мен әдептілігіне қатысты күдік тудыруы мүмкін әрекеттерге жол бермеуге;
- 6) әріптестерінен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;
- 7) Кәсіпкерлік қызметті және (немесе) табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыру барысында біреуге жәрдем көрсетуден қалыс қалуға;

8) басқа қызметкерлерді сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеуге және мұндағы әрекеттерді көтермелемеуге;

9) мұдделер қақтығысы болған кезде лауазымдық міндеттерді жүзеге асырмауға міндетті.

15. Орталық қызметкерлері міндетті:

1) орталықтың мұддесі үшін немесе оның атынан сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаудан және (немесе) жасауға қатысудан қалыс қалуға;

2) айналасындағылар орталықтың мұддесі үшін немесе оның атынан сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе жасауға қатысуға дайын деп түсіндіру мүмкін мінез-құлықтан қалыс қалуға;

3) тікелей басшыға қызметкердің мұдделер қақтығысының туындау мүмкіндігі не туындағаны туралы хабарлауға міндетті. Егер өз іс-әрекеттерінің дұрыстығына немесе кез келген басқа мінез-құлық нормаларына күмән туындаса, Орталықтың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері орталықтың басшысына-Комплаенс-офицеріне жүгіне алады.

7. Сыйайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені

16. Орталықтың қызметінде сыйайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін. Оларға мыналар жатады, бірақ тізімделгендермен шектелмейді:

1) үшінші тұлғаларды тарту және үшінші тұлғаларға төлемдерді жүзеге асыру;

2) сыйлықтар және өзге де шығыстар;

3) саяси қызметке қатысу;

4) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдарға төлемдер;

5) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

6) активтерді сатып алу және иеліктен шығару, бірігу және сіңіру жөніндегі орталықтың инвестициялық қызметі шеңберінде мәмілелер және өзге де мәмілелер жасау;

7) персоналды басқару.

17. Орталық үшінші тұлғаларды тартудан және КР Сыйайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе орталық үшін іскерлік беделін жоғалту қаупін тудыратын әріптестермен бірлескен кәсіпорындарға қатысудан бас тартады.

18. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен кәсіпорынға қатысу туралы шешім қабылдағанға дейін орталықтың үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған тиісті құрылымдық бөлімшелері:

- 1) тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу қағидаларында белгіленген рәсімдерді сақтауға міндettі;
- 2) Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне үшінші тұлғалар мен бірлескен кәсіпорындар бойынша әріптестердің мониторингін мынадай рәсімдерді (соның ішінде, бірақ олармен шектелмей) жүргізу арқылы жүзеге асыруға: - сыбайлас жемқорлыққа қарсы өз саясаты мен рәсімдерінің болуын тексеру, осы саясаттың талаптарын сақтауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайын болу; - іскерлік беделін және мұдделер қақтығысының болмауын тексеру; - тиісті уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдарға сұрау салу Жолдау арқылы жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салықтық және өзге де берешектің, ақша қаржатының көзінің, сондай-ақ Қылмыстық жолмен алынған қаржат жіберілетін Банктің, юрисдикцияның бар-жоғын тексеру;
- 3) нысаны мен мазмұны осы Саясатқа 1-қосымшада келтірілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпені жасалатын мәмілелерге енгізуге құқылы. Орталық өз тарапынан сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған жағдайда бірлескен кәсіпорындар бойынша үшінші тұлғалармен және серіктестермен мәмілелерді бұзы құқығын өзіне қалдырады;
- 4) бірлескен кәсіпорындар бойынша үшінші тұлғалар мен әріптестерді осы саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы хабардар етуге міндettі.

19. Орталық үшінші тұлғалардың және бірлескен кәсіпорындар бойынша серіктестердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлыш стандарттарын қабылдауын құптайды.

7.1 персоналды басқару

20. Орталық кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Қызметкерлерді жалдау, бағалау, жылжыту және жұмыстан шығару кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмай мақсатында Орталық :

- 1) персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын белгіленген тәртіппен әзірлейді және бекітеді;
- 2) еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін жұмысқа орналасуға кандидаттарды олардың сенімділігі мен мұдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;
- 3) өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін негізге ала отырып, персоналдың қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;
- 4) қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін негізге ала отырып, жоғары тұрған лауазымға жылжыту туралы шешім қабылдайды;
- 5) ҚР заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзы рәсімін жүзеге асырады.

21. Лауазымды адамдар жұмысқа қабылдау немесе емханамен еңбек қатынастарын жалғастыру кезінде осы Саясатқа 2-қосымшаға сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім нысаны бойынша өзіне сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

22. Орталықтың лауазымды адамдарының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан босатуға әкеп соғады, қылмыстық жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда олардың сақталмауы өкілеттіктерді тоқтату үшін негіз болып табылады.

7.2 мұдделер қақтығысының алдын алу және шешу

23. Мұдделер қақтығысын басқару сыйбайлас жемқорлыққа қарсы маңызды тетіктердің бірі болып табылады. Орталық мұдделер қақтығысымен байланысты тәуекелдерді іске асырудың алдын алуға және оларды реттеуге көп көңіл бөледі.

24. Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлері өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Орталықтың мұдделерін басшылыққа алуға және олардың жеке мұдделері орталықтың мұдделеріне қайшы келетін жағдайлардан немесе жағдайлардан аулақ болуға міндетті. Мұдделер қақтығысы (немесе оның туындау мүмкіндігі) туындаған жағдайда Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлері осы ақпаратты тікелей басшының не Орталықтың жоғары тұрған басшылығының назарына жазбаша нысанда жеткізуге міндетті.

7.3 сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау

25. Орталық жыл сайын сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіреді, бағалауды жүргізеді, сондай-ақ оларды барынша азайту жөніндегі шараларды өзірлейді.

26. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру мен бағалаудың мақсаты Орталықтың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтамау тәуекелдеріне ұшырайтын қызмет түрлері мен бизнес-процессерін анықтау болып табылады және жеке пайда алу мақсатында да, емхана пайдасын алу мақсатында да сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар орталығының лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің жасау ықтималдығы жоғары.

27. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру, бағалау сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау негізінде жүргізіледі. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг мынадай шараларды қамтиды, бірақ төмендегілермен шектелмейді:

1) орталықтың негізгі ішкі құжаттарына және олардың жобаларына сыйбайлас жемқорлықты (сыбайлас жемқорлық факторларын) көрсету үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұрғысынан бекітуге

шығарылатын комплаенс-сараптама жүргізу және оларды жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу;

2) Өзінің ішкі құжаттарын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың өзгеретін талаптарына жедел сәйкестендіру мақсатында Орталықтың қызметіне ықпал ететін КР Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, сондай-ақ шет мемлекеттердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының мониторингі;

3) Орталықтың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері тараپынан сыйбайлас жемқорлық көріністері фактілері бойынша жеке және занды тұлғалардың өтініштерінің статистикасын зерделеу;

4) бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдардың мониторингі. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі Орталықтың құрылымдық бөлімшесінің қызметі болып табылады және мыналарды қамтиды:

1) іске асыру кезінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туындауы ықтимал бизнес-процестің "сыни нүктелерін" анықтау;

2) мыналарды қамтитын сыйбайлас жемқорлық схемаларының сипаттамасы: - сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған кезде емхана немесе оның жекелеген лауазымды адамдары мен қызметкерлері алуды мүмкін пайда немесе артықшылық сипаттамасы; - сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау үшін "түйінді" болып табылатын орталықтағы лауазымдар; - сыйбайлас жемқорлық төлемдерін жүзеге асырудың ықтимал нысандары;

3) ішкі бақылау рәсімдерінің болуын немесе болмауын айқындау, қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалау.

28. Кез келген сыйбайлас жемқорлық схемасы үшін тәуекелге төзімділіктің нөлдік деңгейі қабылданды және әрбір жағдайда Орталық ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайту жөніндегі шараларды әзірлейді. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру мен бағалауды жүргізу, оларды барынша азайту жөніндегі шараларды әзірлеу тәртібі Орталықтың ішкі құжаттарымен регламенттеледі.

7.4 сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу, Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру

29. Емхана сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлейді, олардың мақсаты қызметтің жекелеген саласында сыйбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу болып табылады. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Орталықтың ішкі құжаттарын әзірлеу кезінде ескеріледі.

30. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу міндеттері:

1) орталықта жұмыс істейтін адамдарда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлышты қалыптастыру;

2) Сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарын болғызбау.

31. Орталықта сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру білім беру, ақпараттық және ұйымдастырушылық сипаттағы шаралар кешені арқылы жүзеге асырылады.

32. Орталық Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қолданылатын заңнаманың, орталықтың мінез-құлық кодексінің, осы саясаттың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы өзге де ішкі құжаттардың қағидаттары мен нормаларын ақпараттандыру және түсіндіру, соның ішінде Орталық қызметкерлерін оқыту мен тестілеуді жүргізу жөніндегі ішшараларды жүзеге асырады.

33. Орталық оның барлық қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді қалыптастыруға белсенді қатысуын құптайды.

7.5 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарламалар

34. Егер орталықта Орталықтың лауазымды адамы немесе қызметкери жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық орын алғаны туралы қандай да бір күәлік болса, ол туралы ақпарат орталықтың корпоративтік веб-сайтында орналастырылған орталықтың "жедел желісіне" не өзінің тікелей немесе жоғары түрған басшысына және (немесе) Комплаенс-офицеріне дереу хабарлау қажет Орталығы.

35. Хабарламаларды беру тәртібі, қарау рәсімі және өзге де ережелер орталықтағы құпия ақпараттандыру саясатында баяндалған.

7.6 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды қызметтік тергеу

36. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша орталықта ақылға қонымды мерзімде орталықтың тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен тексеру не қызметтік тергеу жүргізіледі.

37. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық фактісі анықталған жағдайда, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау, сондай-ақ бақылау рәсімдерін жетілдіру тергеп-тексерудің аяқталуы болып есептеледі.

7.7 өзара ынтымақтастық

38. Орталық сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы уәкілетті мемлекеттік органдармен және ұйымдармен, қауымдастырылған және үшінші тұлғалармен өзара іс-қимыл қағидаты негізінде, :

1) сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы хабардар ету;

- 2) Сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтарға тергеп-тексеру жүргізу кезінде жәрдемдесу;
- 3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі бірлескен ішшараларды әзірлеу мәселелері бойынша Орталықтың қызметіне тексеру жүргізу кезінде үйлестіру;
- 4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мәселелеріне байланысты уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдардың сұрау салулары бойынша түсініктемелер беру/кенестерге (кездесулерге) қатысу.

8. Жауапкершілік

39. Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін ҚР заңнамасында белгіленген жауаптылықта болады.

40. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлері Орталықтың материалдық залалын өтеуден босатылмайды, әйтпесе ҚР сотының заңды күшіне енген шешімі бойынша.

41. Осы Саясат талаптарының орындалуына Орталықтың лауазымды адамдары, қызметкерлері және құрылымдық бөлімшелері өз құзыреті шеңберінде жауапты болады.

42. Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлері осы Саясатқа қосымшада көзделген нысан бойынша осы саясатты адал ұстануға өздерінің міндеттемелерін растауға міндетті.

Қосымша

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
Алматы қ. ДСБ" №2 қалалық перинаталдық орталығы "ШЖҚ КМК

КЕЛІСІМ НЫСАНЫ
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ШЕКТЕУЛЕРДІ ҚАБЫЛДАУ
ТУРАЛЫ

Мен, _____,
(Тегі, Аты, _____, аты)

(лауазымын көрсету) ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарын сақтау, Менің жеке өкілеттіктерімді пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу мақсатында, топтық және өзге де қызметтік емес мұдделер бойынша өзіме сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдаймын:

- 1) өз функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;
- 2) лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-аналары (ата-ана), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-ана бір және ата-ана білек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері), жұбайлары мен жекжаттарымен (бауырлары, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) бір бөлімшеде болатын лауазымдарға болуына жол берілмеуі жұбайы (зайыбы) немесе - егер бөлімшелер әртүрлі болса-лауазым функционалды түрде (бизнес-процестер бойынша) олардың жақын туыстары атқаратын лауазымдармен байланысты;
- 3) мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын ақпаратты пайдалануға құқылы;
- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

_____ қолы, _____ ТАӘ
лауазымы

Қол қоя отырып, мен Алматы қаласының қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы "№2 қалалық перинаталдық орталық" ШЖҚ КМК-да Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын адал ұстануға және мұлтіксіз сақтауға міндеттенемін.

"Алматы қ. ДСБ" №2 қалалық перинаталдық орталығы "ШЖҚ КМК-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын зерттегенімді растаймын;
 Алматы қ. КДБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК-да Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатында белгіленген талаптарды қатаң сақтауға міндеттенемін;

Маған ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын, Алматы қ.КДБ "№13 қалалық орталық" ШЖҚ КМК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын бұзған жағдайда мені Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жауапқа тартуға, оның ішінде атқаратын қызметінен босатуға болатындығы туралы хабарланды.

қолы,

ТАӘ

лауазымы

2. Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Нұсқаулық

Жалпы ережелер

1. Осы Нұсқаулық сыбайлас жемқорлық бағытындағы іс-қимылдарға не жататынын айқындейдьы, сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындаған жағдайда Алматы қ.ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК қызметкерлерінің (бұдан әрі-орталық) іс-қимыл тәртібін белгілейді.

2. Осы құжат Орталықтың барлық құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды адамдарының танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

3. Осы нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажетті болып табылады және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауға тиіс.

Нұсқаулықта қолданылатын негізгі ұғымдар мен қысқартулар:

* Сыбайлас жемқорлық-жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы және немесе үшінші тұлғалар үшін артықшылықтар, сондай-ақ артықшылықтар мен артықшылықтар беру арқылы осы тұлғаларға пара беру. * Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс - қимыл-сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі.

* Коммерциялық пара беру-коммерциялық немесе өзге үйымда басқару функцияларын орындайтын тұлғага ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мұлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызмет бойынша жалпы қамқорлығы немесе жол бергені үшін мұліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету.

* Лауазымды адам-тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда, квазимемлекеттік сектор субъектілерінде, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында үйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам.

* Мұдделер қақтығысы-жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мұдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындауына әкеп соғуы мүмкін.

* Пара-мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам, не жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам не лауазымды адам, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық үйымның лауазымды адамы жеке өзі немесе делдал арқылы алатын ақша, бағалы қағаздар, өзге де мұліктер, мұлікке құқық немесе мұліктік сипаттағы пайда.

* Параны бопсалау-адамның пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың заңды мұдделеріне нұқсан келтіруі мүмкін іс-әрекеттер жасау қатерімен пара талап етуі не күзетіletіn мұдделер құқықтары үшін зиянды салдардың алдын алу мақсатында пара беруге мәжбүр болатын жағдайларды қасақана жасауы. 3-тарау. Жалпы ережелер

4. Қазақстан Республикасында пара алу және беру жөніндегі іс-әрекеттер заңға қайшы келеді және қылмыстық кодекс пен Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің қолданысына жатады.

Егер ақша, өзге де мұлік, материалдық қызметтер түріндегі мұліктік пайда лауазымды адамның туыстары мен жақындарына оның келісімімен берілген болса не егер ол бұған қарсылық білдірмесе және өзінің қызметтік өкілеттігін пара берушінің пайдасына пайдаланса, лауазымды адамның іс-әрекеті пара алу ретінде саралануы тиіс. ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес пара беру және коммерциялық пара беру нысанасы ақшамен, бағалы қағаздармен және өзге де мұлікпен қатар өтеусіз көрсетілетін, бірақ төлеуге жататын мұліктік сипаттағы пайда болуы мүмкін (туристік жолдамалар беру, пәтерді жөндеу, саяжай салу және т.б.). Мұліктік сипаттағы артықшылықтарды, атап айтқанда, берілетін

мұліктің, жекешелендірілген объектілердің құнын төмендету, жалдау төлемдерін, банктік несиelerді пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелерді азайту деп түсіну керек.

5. Пара алу және пара беру, содан кейін бір қылмыстық модельдің екі толық жағы егер пара туралы айтатын болсақ, бұл пара алатын адам (пара алушы) және оны беретін адам (пара беруші) бар екенін білдіреді.

6. Пара алу-бұл ең қауіпті лауазымдық қылмыстардың бірі, әсіресе егер оны адамдар тобы жасаса немесе бопсалаумен бірге жүрсе, бұл лауазымды адамның заңды немесе заңсыз әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін артықшылықтар мен артықшылықтар алуынан тұрады.

7. Пара беру-лауазымды адамды заңды немесе заңсыз іс-әрекеттер (әрекетсіздік) жасауға итермелеге не берушінің пайдасына, оның ішінде жалпы қамқорлығы немесе қызмет бабындағы попыласы үшін қандай да бір артықшылықтар беруге, алуға бағытталған қылмыс.

8. Пара заттары болуы мүмкін:

* заттар, ақша, оның ішінде: валюта, банктік чектер және бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бүйімдар, автомашиналар, Тамак өнімдері, бейнетехника, тұрмыстық аспаптар және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, саяжайлар, гараждар, жер участкері және басқа да жылжымайтын мұлік;

* артықшылықтары: емдеу, жөндеу және құрылыш жұмыстары, санаторий және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауық және басқа шығындарды ақысыз немесе арзан бағамен төлеу.

* параның жабық түрі-қарызға немесе жоқ қарызды өтеу түріндегі банктік несие, төмен бағамен сатып алғынған тауарларға ақы төлеу, тауарларды жоғары бағамен сатып алу, пара алушыға, оның туыстарына, достарына жалақы төлеу арқылы жалған еңбек шарттарын жасау, жеңілдік несиесін алу, дәрістер, мақалалар, және кітаптар, " кездейсоқ"Казинода ұтып алу, қарызды кешіру, жалдау ақысын азайту, несие бойынша пайыздық мөлшерлемені арттыру және т. б.

9. Мұдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу туралы шектеулерді, тыйымдар мен талаптарды, сыйбайлар жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеге мақсатында өтініштер туралы жалдаушының (жұмыс берушінің) өкілін хабардар ету туралы міндеттемені, сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды. Айта кету керек, кейбір сөздерді, өрнектерді және қимылдарды басқалар пара беру туралы өтініш (кеңес) ретінде қабылдауы мүмкін. Мұндай өрнектерге мыналар жатады, мысалы:

- "Мәселені шешу қыын, бірақ мүмкін";
- "Рахмет нанға жайылмайсың";

- "Келісейік";
- "Күшті дәлелдер қажет";
- * "Параметрлерді талқылау керек";
- "Ал, біз не істейміз?" және т. б.

Ұйымдардың өкілдерімен және азаматтармен, әсіресе шенеуніктердің шешімдері мен іс-әрекеттеріне байланысты белгілі бір тақырыптарды талқылау пара беру туралы өтініш ретінде де қабылдануы мүмкін. Мұндай тақырыптардың қатарына, мысалы:

- * жалақының төмен деңгейі және белгілі бір қажеттіліктерді іске асыруға ақшалай қаражаттың жетіспеушілігі;
- * белгілі бір мұлікті сатып алуға, сол немесе басқа қызметті алуға, туристік сапарға шығуға деген ұмтылыс;
- * лауазымды тұлғаның туыстарында жұмыстың болмауы;
- * лауазымды тұлғаның балаларының білім беру мекемелеріне түсу қажеттілігі және т. б.

Шенеунікten шығатын белгілі бір ұсыныстар, әсіресе егер олар ұйымдардың өкілдеріне және пайдасы олардың шешімдері мен әрекеттеріне байланысты азаматтарға бағытталған болса, пара беру туралы өтініш ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл мұндай ұсыныстар жақсы ниетпен айтылған және шенеуніктің жеке пайдасына ешқандай қатысы жоқ болған жағдайда да мүмкін.

Мұндай сөйлемдерге, мысалы, сөйлемдер жатады:

- * лауазымды адамға және (немесе) оның туыстарына жеңілдік беру;
- * анықталған бұзушылықтарды жою, мемлекеттік келісімшарт шеңберінде жұмыстарды орындау, қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және (немесе) сарапшылардың қызметтерін пайдалану;
- * белгілі бір қайырымдылық қорына ақша салыңыз;
- нақты спорт командасын қолдау және т. б.

10. Сыбайлас жемқорлыққа бағытталған және коммерциялық пара берудің ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар. Арандатушылық: қызметке жүгінген азаматтар, бөлімшениң қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тараپынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

- * келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- * келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, дербес әрекет жасамай-ақ, басшылыққа дереу хабарлауға міндетті.

Пара алу:

- * пара беру және/немесе коммерциялық пара беру тақырыбын қабылдауға дайын немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін асығыс мәлімдемелерге жол бермей, ете сақ, сыпайы, сыпайы болыңыз;
- * Сізге ұсынылған шарттарды мүқият тыңдалап, есте сақтаңыз (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы және қызметтердің сипаты, пара беру мерзімі мен тәсілдері, коммерциялық пара беру нысаны, мәселелерді шешу реттілігі);
- * пара беру және/немесе коммерциялық пара беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге ауыстыруға тырысыңыз және келесі кездесу үшін сізге таныс орынды ұсыныңыз;
- * өзініз үшін әңгіме бастама көтерменіз, көбірек "кездесуге жұмыс жасаңыз", сұхбаттасуышыға "сөйлеуге" мүмкіндік беріңіз, сізге мүмкіндігінше көп ақпарат беріңіз;
- * пара беруге немесе коммерциялық пара беруге келіскең жағдайда Сіздің мәселенізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;
- * егер сізде диктофон болса, пара және / немесе коммерциялық пара беру туралы ұсынысты (жасырын) жазуға тырысыңыз;
- * осы факті туралы жоғары тұрған басшылыққа қызметтік жазба түрінде хабарлау;
- * сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға не Call-орталыққа дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлама жіберу 1424.

11. Мұдделер қақтығысы:

- * мұдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігіне мүқият болыңыз;
- * мұдделер қақтығысының туындауының кез келген мүмкіндігін болдырмау жөнінде шаралар қабылдау;
- * тікелей бастығызыға мұдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы жазбаша түрде хабарлаңыз;
- * тікелей басшының келісімі бойынша туындаған мұдделер қақтығысын еңсеру жөнінде шаралар қабылдау;
- * мұдделер қақтығысының тарабы болып табылатын қызметкердің қызметтік жағдайын оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетуге дейін және (немесе) мұдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуына дейін өзгерту;
- * қызметтік мінез-құлыққа қойылатын талаптарды сақтау және мұдделер қақтығысын реттеу жөніндегі комиссия құру. Әр адам өз шешімін таңдауда еркін. Бірақ еркін тұлға ретінде ол қылмыстың жазалануы керек екенін түсінбейді

12. Өз қалауыңыз бойынша сіз сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүргіне аласыз.

13. Сыбайлас жемқорлық сипаттағы құқық бұзушылық туралы хабарлау нысандарының бірі анонимді өтініш болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші анонимділікке байланысты жауап алуға сене алмаса да, ал қылмыс туралы анонимді өтініштің өзі, мұндай өтініште дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы мәліметтер болған жағдайларды қоспағанда, қылмыстық іс қозғауға себеп бола алмайды.

14. Параны бопсалау жағдайында Сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, Сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы өтініш жазуының керек, онда дәл көрсетініз:

- * лауазымды тұлғалардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің атауы) Сізден пара алады немесе коммерциялық құрылымдардың қайсысы сізді пара алуға итермелейді;
- * бопсаланатын параның (пара берудің) сомасы мен сипаты қандай;
- * қандай нақты әрекеттер (немесе әрекетсіздік) үшін Сіз пара аласыз немесе коммерциялық пара аласыз;
- * қай уақытта, қай жерде және қалай тікелей пара беру керек немесе коммерциялық пара беру керек.

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгіnumen қатар, қызметкерлер осы Нұсқаулыққа сәйкес басшылықты хабардар ету жөнінде шаралар қабылдауы тиіс. Орталықтың бекітілген штаттық құрылымына сәйкес сыбайлас жемқорлық қылмыстары мен сыбайлас жемқорлық белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе соқтығысқан жағдайда барлық қызметкерлердің іс-қимылның мынадай алгоритмі әзірленді: Орталық қызметкерлері бөлімше менгерушісіне хабарлауы тиіс, бөлімше менгерушісі бас дәрігердің орынбасарына хабарлайды, бас дәрігердің орынбасары бас дәрігерге хабарлайды, Бас дәрігер заңгерге және комплаенс офицерге хабарлайды; Бұл ретте, қызметкерлер мүмкіндігінше өз дәлелдері бойынша дәлелдемелік базаны (куәгерлер, құжаттар, хат-хабарлар, оның ішінде мессенджерлер, аудио және бейне материалдар және т.б. арқылы) ұсынады және оны алгоритмге сәйкес уәкілетті органға және жоғары тұрган басшылыққа береді.

16. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшейту мақсатында бағыныстылары өздерінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған және олардың кінәсі сотта дәлелденген басшылардың дербес жауапкершілігін көздейтін норма көзделген.

17. Орталық қызметкери сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзінің функционалдық міндеттерін атқару

кезінде өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау фактілері бойынша қылмыстық қудалау орбитасына тартылған жағдайда, бұл қызметкер ҚР Еңбек кодексіне сәйкес сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу кезеңінде өзінің лауазымдық міндеттерін атқарудан шеттегіледі. Осы қызметкердің тікелей басшысы қызметкерді өзінің лауазымдық міндеттерін атқарудан шеттету жөнінде тиісті шаралар қолдануға міндетті.

18. Тәртіптік жауапкершілік мыналарды қамтиды:

- * ескертулер;
- * сөгіс;
- * қатаң сөгіс;
- * Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзы.

Басшы өзінің тікелей қарамағындағыларға қатысты занды күшіне енген сottың айыптау үкімі болған кезде немесе ақталмайтын негіздер бойынша (рақымшылық жасау, белсенді өкіну, тараптардың татуласуы және т.б.) қылмыстық істі тоқтату туралы шешім қабылдаған кезде жұмыстан шығаруға өтініш беруге тиіс.

Жұмыстан босату туралы өтініш басшыны қызметке тағайындаған жауапты адамға беріледі. Жұмыстан босату және тәртіптік жаза қолдану туралы шешім қабылдау басшыны осы лауазымға тағайындаған адамның құзыretі болып табылады. Басшының отставкаға кету мерзімі 10 күнтізбелік күнді құрайды.

19. Тікелей бағыныштылар:

- * орталықтың Бақылау кеңесі үшін – бас дәрігер және комплаенс-офицер;
- * бас дәрігер үшін-оның орынбасарлары, бөлімше басшысы, бас бухгалтер, персоналды басқару қызметі;
- * бас дәрігердің орынбасары үшін-бөлімше басшылары;
- * бөлім басшылары үшін-бөлімнің барлық қызметкерлері;

20. Тікелей бағынысты адам сыйбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылық жасаған кезде басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай откен соң дербес жауапты болатынын назарға алу қажет. Бұл ретте, жоғарыда аталған жауапкершілік "сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты адам жасаған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы дербес хабарлаған басшылыққа қолданылмайды.

21. Орталық қызметкере өзінің функционалдық міндеттерін атқарған кезде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған немесе Орталық қызметкерлері өзінің функционалдық міндеттерін атқарған кезде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, коммерциялық пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға өзге де жолмен жәрдемдесетін қызметкер

мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

22. Осы Ережелер заңға сәйкес жауаптылыққа жататын сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат хабарлаған адамдарға қолданылмайды.

23. Орталық қызметкерлері өзінің функционалдық міндеттерін атқарған кезде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, коммерциялық пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға жәрдем көрсететін қызметкер туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және занда белгіленген тәртіппен беріледі. Аталған ақпаратты жария ету занда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

24. Нұсқаулық орталықтың Бақылау Кеңесі бекіткен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

25. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер/толықтырулар оны Орталықтың Бақылау Кеңесі бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

4. Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК-да мұдделер қақтығысын анықтау және реттеу саясаты

Саясат

Алматы қ. ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мұдделер қақтығысын болдырмау және реттеу бойынша

1. Құжаттың мақсаты және жалпы ережелер

1. Осы Алматы қ. ҚДБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің мұдделерінің қақтығысын болдырмау және реттеу жөніндегі саясат (бұдан әрі – саясат және Орталық) "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасының зандарына, орталықтың корпоративтік басқару кодексіне және орталықтың өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді этика және сәйкестік мәселелері бойынша.

2. Бұл Саясат мұдделер қақтығысын болдырмау мақсатында әзірленген және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі тетіктегінен бірі болып табылады. Мұдделер қақтығысына байланысты елеулі бұзушылықтар орталықтың іскерлік беделіне нұқсан келтіруі және оған барлық мұдделі тараптардың сеніміне нұқсан келтіруі мүмкін. Лауазымды адамның немесе қызметкердің жеке мұдделері олардың бейтараптық, адалдық және Орталықтың мұдделерін қорғау қағидаттары негізінде өздерінің лауазымдық, функционалдық міндеттерін орындаудына ықпал етпеуге тиіс.

3. Осы Саясат мұдделер қақтығысының жағдайларын, олардың алдын алу және реттеу жөніндегі шараларды, сондай-ақ мұдделер қақтығысын басқару процесіне барлық қатысушылардың жауапкершілігін айқындайды.

4. Орталық шенеуніктер мен жұмысшылардың өз міндеттерін орындау шенберінен тыс занды жеке мұдделері болуы мүмкін екенін түсінеді/орталықтағы лауазымдық міндеттер, бірақ орталықтағы осындағы жеке мұдделер мен міндеттер/лауазымдық міндеттер арасындағы кез-келген мұдделер қақтығысы осы Саясатқа сәйкес ашылып, шешілуі керек.

5. Үшінші тұлғалармен қарым-қатынаста Орталық тараптар бір-біріне қатысты барынша адал, адал, әділ және адал әрекет етуге, сондай-ақ мұдделер қақтығысының алдын алу, анықтау және болдырмау жөнінде жан-жақты шаралар қолдануға міндетті болатын ынтымақты қарым-қатынасты орнатуға және сақтауға сенеді.

2. Қолдану саласы

6. Осы Саясат Орталықтың барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысусы және оны мүлтікіз сақтауы үшін міндettі болып табылады.

7. Осы Саясат белгіленген тәртіппен бекітілген Әдеп кодексімен және орталықтағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатымен біріктірілген түрде қолданылады.

3. Терминдер мен анықтамалар

8. Бұл саясатта келесі терминдер мен анықтамалар колданылады:

- 1) Әкімшілік-шаруашылық функциялар-орталықтың тәңгеріміндегі мүлікті басқару және оған билік ету Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен берілген құқық;
  - 2) жақын туыстары - ата-аналары (ата-ана), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-ана бір және ата-ана бөлек аға-інілері мен апасындағы сінгілдері, атасы, әжесі, немерелері;
  - 3) лауазымды адам — орталықта ұйымдық-әкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды тұрақты немесе уақытша орындастырып адам;
  - 4) Комплаенс-офицер-құқықтық талаптарды енгізуудің ішкі жүйесіне жетекшілік ететін және олардың орындалуын бақылайтын лауазымды адам;
  - 5) мұдделер қақтығысы-лауазымды адамдар мен қызметкерлердің жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте атаптаған адамдардың жеке мұдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындаудына және (немесе) тиісінше орындаудына әкеп соғуы мүмкін;
  - 6) жеке мұдделер — жеке мүліктік пайда немесе Орталықтың ішкі құжаттарында белгіленген жалақыны және басқа да төлемдерді алумен байланысты емес орталықтан жеке пайда алуға мұдделілік;
  - 7) ұйымдастырушылық-әкімдік функциялар-Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен қызмет бойынша бағынысты адамдардың орындауды үшін міндетті бұйрықтар мен әкімдер шығаруға, сондай-ақ бағыныстыларға қатысты көтермелей шарапары мен тәртіптік жазаларды қолдануға берілген құқық;
  - 8) қызметкер-емханамен еңбек қатынастарында тұратын жеке тұлға;
  - 9) жекжаттар — жұбайының (зайыбының) ағалары, әпкелері, ата-аналары мен балалары.

9. Осы Саясатта қолданылатын, бірақ айқындалмаған терминдер олар Қазақстан Республикасының заңнамасында және Орталықтың ішкі құжаттарында қолданылатын мағынада пайдаланылады.

4. Мұдделер қақтығысын басқарудың негізгі принциптері

10. Қоғам мұдделер қақтығысын басқарудың мынадай негізгі қағидаттары негізінде мұдделер қақтығысын басқаруды (алдын алу және реттеу) жүзеге асырады:

- 1) занылышқ қағидаты-осы Саясаттың Қазақстан Республикасының заңнамасына және Орталықтың ішкі құжаттарына сәйкестігі;
- 2) Орталықтың мұдделерін қорғау қағидаты. Орталықтың мұдделерін қорғау-жеке қалауына қарай емес, тек Қазақстан Республикасының заңнамасына және Орталықтың ішкі құжаттарына сүйене отырып шешім қабылдауға міндettі әрбір лауазымды тұлға мен қызметкердің борышы;
- 3) ашықтық пен есептілікті қамтамасыз ету қағидаты-жеке мұдделерді ашық декларациялау және белгіленген рәсімдер шеңберінде лауазымдық міндettтерді орындау ашықтық пен есептілікті қамтамасыз етудің негізін құрайды, бұл мұдделер қақтығысын болғызбауға немесе реттеуге ықпал етеді;
- 4) объективтілік және жеке қарау қағидаты - мұдделер қақтығысының әрбір жағдайы орталық үшін ықтимал тәуекелдерді бағалай отырып, жеке тәртіппен қаралуға және уақтылы реттелуге тиіс. Шенеуніктер мен қызметкерлер мұдделер қақтығысының нақты жағдайын бұрмалайтын кез-келген субъективтілікті, соның ішінде жеке және басқа мұдделердің кез-келген әсерін және мұдделер қақтығысын зерттеу процесі мен нәтижелеріне әртүрлі факторларды азайтуға тырысуы керек;
- 5) құпиялыштық қағидаты-мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу үдерісінен және мұдделер қақтығысын одан әрі реттеу үдерісінен бастап қаралатын жағдай бойынша қорытынды шығару және түпкілікті шешім қабылдау кезеңіне дейін құпиялыштықты қатаң сақтау;
- 6) тарту қағидаты - Орталықтың лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыйайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың ережелері туралы хабардар ету және олардың сыйайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға, оның ішінде мұдделер қақтығысының алдын алу, анықтау және реттеу саласында белсенді қатысуы;
- 7) төзбеушілік және ішкі Мәдениет қағидаты - Орталық өзінің жұмыс ортасында мұдделер қақтығысының туындауына мәдениетті және жоғары дәрежеде төзбеушілікті қалыптастырады. Орталық оның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің ықтимал мұдделер қақтығысын ашуын құптайды және осы Саясаттың ережелерін түсінуге бағытталған ашық қарым-қатынастың ішкі мәдениетін дамытады;
- 8) жеке үлгі қағидаты-жоғары басшылық пен лауазымды тұлғалар өздерінің іс-әрекеттерімен парасаттылық пен әдептілік мінез-құлқының жеке үлгісі ретінде қызмет етеді, кәсіпқойлыққа бейілділігін көрсетеді және осы саясаттың талаптарын мұлтіксіз орындаиды;

9) дербес жауапкершілік және жазаның бұлтартпастығы қағидаты - мұдделер қақтығысы фактісіне жол берген лауазымды адамның немесе қызметкердің тікелей басшысы уақтылы анықталмағаны және ашылмағаны, сондай-ақ мұдделер қақтығысын тиісінше реттемегені үшін дербес жауапты болады. Барлық шенеуніктер мен жұмысшылар орталықтың жеке мұдделері мен мұдделері арасындағы тепе-тендікті сақтауға дербес жауап береді, сонымен қатар міндеттерді/лауазымдық міндеттерді орындау кезінде өздерінің жеке мұдделерін декларациялауға және сәйкестендіруге жауапты болуы керек.

5. Мұдделер қақтығысының жағдайлары

11. Осы Саясаттың мақсаттары үшін мұдделер қақтығысына әкелуі мүмкін жағдайларға мынадай жағдайлар жатады:

- 1) лауазымды адам немесе қызметкер өздерінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы), сондай-ақ жекжаттары атқаратын лауазымдарға тікелей бағынысты лауазымдарды атқарады;
- 2) лауазымды адамның, қызметкердің немесе олардың жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының), сондай-ақ жекжаттарының емханаға байланысты мәмілелерге, жобаларға кез келген коммерциялық немесе өзге де мұдделілігі (тікелей немесе жанама) болуы НЕМЕСЕ БОЛУЫ МҮМКІН;
- 3) лауазымды адам, қызметкер немесе олардың жақын туыстары, жұбайы (зайыбы), сондай-ақ жекжаттары қызмет көрсету, Жобаны іске асыру немесе үшінші тараппен мәміле жасасу белгіндегі емханамен бәсекелесетін үйымның аффилиирленген тұлғасы, тәуелсіз басшысы немесе қызметкери болып табылады;
- 4) лауазымды адам, қызметкер немесе олардың жақын туыстары, жұбайы (зайыбы), сондай-ақ жекжаттары емханаға байланысты жобада немесе мәміледе тарап болып табылады;
- 5) лауазымды адам, қызметкер немесе олардың жақын туыстары, жұбайы (зайыбы), сондай-ақ жекжаттары емханаға байланысты жобада немесе мәміледе тарап болып табылатын үйымның аффилиирленген тұлғасы болып табылады;
- 6) лауазымды адам немесе қызметкер өз міндеттерін/лауазымдық міндеттерін атқаруына байланысты өзіне белгілі болған құпия ақпаратты немесе ашылуы орталықтың мұдделеріне теріс әсер етуі мүмкін кез келген басқа ақпаратты, сондай-ақ лауазымды адамның, қызметкердің немесе олардың жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының), жекжаттарының осыған байланысты құпия ақпаратты көз келген пайдалануын ашады жеке пайда алу үшін емханамен;
- 7) лауазымды адам немесе қызметкер оның жұмысын бағалау, қайта тағайындау (қайта сайлау), сыйақы төлеу мәселелері немесе өзіне қатысты өзге де мәселелер бойынша талқылауға немесе шешім қабылдауға қатысады;

8) лауазымды адам немесе қызметкер өзінің лауазымдық міндеттерін жеке пайда алу мақсатында пайдалануға мүмкіндік беретін атқарушы және бақылау функцияларын біріктіреді.

12. Осы Саясаттың 11-тармағында аталған мұдделер қақтығысының жағдайлары толық болып табылмайды. Мұдделер қақтығысының болуын айқындау үшін лауазымды адамдар мен қызметкерлер осы Саясаттың 10-тармағында келтірілген мұдделер қақтығысы терминін басшылықта алуға тиіс.

13. Егер орталық әкімшілігі және / немесе қызметкер мұдделер қақтығысының болуына күмәнданса, ол Комплаенс-офицермен кеңесіп, туындаған мәселені шешу үшін Спив басшысына қажетті толық ақпаратты ұсынуы керек.

6. Мұдделер қақтығысын ашу (декларациялау) тәртібі

14. Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашуы мұдделер қақтығысының болу не туындау фактілерін егжей-тегжейлі негіздей отырып және құжаттамалық растай отырып, дереу жазбаша түрде жүзеге асырылады.

15. Орталықта мұдделер қақтығысын ашудың (декларациялаудың) мынадай тәртібі белгіленеді:

1) жұмысқа қабылдау кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді бастапқы ашу;

2) жоғары тұрған лауазымға, басқа құрылымдық бөлімшеге ауыстыру кезінде, функционалы өзгерген кезде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу;

3) іске асуру немесе орындау кезінде мұдделер қақтығысы үшін жағдай жасау ықтималдығы барынша жоғары өндірістік процестегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелінің жоғары деңгейімен байланысты мұдделер қақтығысын жыл сайын ашу;

4) жеке мұдделерінің болуы мұдделер қақтығысының туындауына әкеп соғуы не әкеп соқтыруы мүмкін осы Саясаттың 10-тармағында аталған жағдайлардың туындауына қарай мәліметтерді біржолғы ашу. Біржолғы жария ету осы Саясатқа қосымшада келтірілген хабарламаны толтыру жолымен жүзеге асырылады.

16. Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мұдделер қақтығысын жыл сайын ашуы Комплаенс-офицер жыл сайын жүргізетін орталықтың өндірістік процесінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау нәтижелері бойынша жүзеге асырылады. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері жоғары аймақтағы лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер Комплаенс-офицердің сұрау салуы бойынша Орталықтың персоналды басқару саласындағы ішкі құжаттарында көзделген нысан бойынша мұдделер қақтығысы декларациясын толтырады. Толтырылған декларацияны Комплаенс-офицер ықтимал мұдделер

қақтығысының болуы/болмауы және тиісті ұсынымдар дайындау түрғысынан талдайды.

17. Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің тікелей немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы мәліметтерді жасыру және/немесе уақтылы, толық ашпауы орталықта сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау себептері мен шарттары болып табылады.

7. Мұдделер қақтығысының алдын алу

18. Мұдделер қақтығысын болдырмау мақсатында қоғамның жауапты құрылымдық бөлімшелері:

1) жұмысқа қабылдау, лауазымын жоғарылату немесе лауазымдық міндеттерін өзгерту кезінде-тікелей басшымен не байланысты функцияларды орындайтын адаммен тікелей туысқан қызметкерлерді лауазымға тағайындаудан аулақ болу;

2) сатып алу рәсімдерін жүргізу және олармен шарттық қатынастарды ресімдеу кезендерінде орталықтың контрагенттерін тексеру кезінде олардың құрылтайшылары мен басшыларының құрамын лауазымды адамдармен және қызметкерлермен, олардың жақын туыстарымен, жұбайларымен, сондай-ақ жекжаттарымен үлестестік белгілерінің болуы түрғысынан зерделеуді жүзеге асыруға;

3) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің құқыққа қайшы' жосықсыз немесе қабілетсіз қызметін анықтауға және жолын кесуге бағытталған, оның ішінде өзінің қызметтік жағдайын заңсыз пайдалану нәтижесінде материалдық пайда түрінде қосымша табыс алатын алдын алу-профилактикалық іс-шаралар мен қызметтік тексерулер жүргізуге;

4) жұмысқа қабылдау кезінде әрбір лауазымды адам мен қызметкердің осы Саясатпен танысуын қамтамасыз етуге міндетті;

5) Осы саясаттың ережелерін лауазымды адамдар мен қызметкерлерге жеткізуге бағытталған тұрақты түсіндіру жұмыстарын жүргізуге;

6) орталықтың үлестес тұлғалары, инсайдерлері туралы ақпаратты есепке алуды жүргізуге;

7) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің құпия ақпаратының, сондай-ақ дербес деректерінің сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

8. Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мұдделер қақтығысының туындауын болдырмау жөніндегі міндеттері

19. Орталықтың әкімшілігі мен ПҚЖАҚ лауазымды адамдар мен қызметкерлер деңгейіндегі ықтимал мұдделер қақтығысын, оның ішінде Орталықтың меншігін заңсыз пайдалануды жасауға мұдделілігі бар

мәмілелерді жасасу кезінде теріс пайдалануды қадағалап, мүмкіндігінше жоюы тиіс.

20. Жасауға мұдделілік бар мәміле құзыретіне осындаі мәмілені жасасу мәселесі кіретін он шешім болған кезде ғана жасалуы мүмкін.

21. Лауазымды адамдар мен қызметкерлерге емхана мен олардың өздері, сондай-ақ олардың кез келген жақын туыстары, жұбайлары мен жекжаттары арасындағы кез келген мәміле бойынша шешімдерді қарауға және қабылдауға қатысуға тыйым салынады.

22. Орталықтың әкімшілігі мен ПҚЖIAK міндетті:

- 1) мұдделер қақтығысы жағдайларының туындауына жол бермеуге;
- 2) оларда мұдделер қақтығысы бар мәселелерді қарауға қатысадан және олар бойынша шешімдер қабылдаудан бас тартуға;
- 3) өзінің тағайындалуына, сайлануына және қайта сайлануына және сыйақысына байланысты шешімдер қабылдауға қатыспауға;
- 4) мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты жазбаша нысанда Комплаенс-офицерге алдын ала жеткізуге және осы Саясаттың талаптарына сәйкес мәселе бойынша шешім қабылдауға қатыспауға;
- 5) мұдделер қақтығысына төзбеушілік мәдениетін жеке мысалмен енгізу.

9. Мұдделер қақтығысын қарау және реттеу тәртібі

23. Мұдделер қақтығысын анықтау, алдын алу және реттеу жөніндегі жұмыстың тиімділігін арттыру үшін Орталық оларды уақтылы және толық анықтау, сондай-ақ Орталықтың барлық органдарының оларды реттеу жөніндегі іс-қимылдарын нақты үйлестіру тетіктерін құруға ұмтылады.

24. Лауазымды тұлғалар орталықта туындастын мұдделер қақтығысын реттеу үшін міндетті:

- 1) туындастын мұдделер қақтығысын анықтау, олардың себептерін анықтау;
- 2) орталықтың жауапты тұлғаларының құзыреті мен жауапкершілігін нақты ажыратуға;
- 3) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мұдделер қақтығысы бар мәселелерді қарауға қатысадан және олар бойынша шешімдер қабылдаудан бас тартуын қамтамасыз етуге міндетті.

25. Лауазымды адам мұндай жанжалды реттеу жөнінде шешім қабылдау үшін мұдделер қақтығысының болуы немесе туындауы туралы Орталықтың әкімшілігіне және/немесе ПҚЖIAK-ға дереу жазбаша түрде хабарлауға міндетті.

26. Қызметкер өзінің тікелей басшысына осындаі қақтығысты реттеу мақсатында мұдделер қақтығысының болуы немесе туындауы туралы дереу хабарлауға міндетті.

27. Құрылымдық бөлімше деңгейінде мұдделер қақтығысын реттеу мүмкін болмаған жағдайда, құрылымдық бөлімшениң басшысы бір жұмыс күні ішінде осы құрылымдық бөлімшеге жетекшілік ететін басшыға мұдделер қақтығысы, оның туындау себептері, қабылданған шаралар туралы ақпарат беруге міндетті. Осы құрылымдық бөлімшеге жетекшілік ететін басшы мұдделер қақтығысын реттеу үшін барлық шараларды қолданады. Мұдделер қақтығысын реттеу мүмкін болмаған кезде мұндай қақтығысты реттеу туралы мәселені ол орталықтың әкімшілігі мен Спивінің қарауына шығарады

28. Қажет болған жағдайда Орталықтың әкімшілігі мен ПКЖІАҚА құрамына Комплаенс-офицер, корпоративтік қауіпсіздік, персоналды басқару, заңдық сүйемелдеу жөніндегі құрылымдық бөлімше кіретін мұдделер қақтығысын реттеу үшін жұмыс тобын құрады. Жұмыс тобының құрамы топ қабылдаған шешімдерге әсер етуі мүмкін мұдделер қақтығысының туындау мүмкіндігін болдырмайтындағы етіл қалыптастырылады.

29. Мұдделер қақтығысын келіссөздер арқылы реттеу мүмкін болмаған жағдайда, ол сот тәртібімен шешіледі.

10. Мұдделер қақтығысын шешудің мүмкін шаралары

30. Мұдделер қақтығысын реттеу шараларын анықтай отырып, Орталық олардың орталықтың мұдделеріне әсер етуі мүмкін жағымсыз салдарлар дәрежесіне сәйкес келуін қамтамасыз етеді.

31. Мұдделер қақтығысын реттеу үшін қабылданатын ықтимал шаралар мен тәсілдер:

1) мұдделер қақтығысын болдырмайтын функцияларды орындауды көздейтін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Орталықтың лауазымды адамын немесе қызметкерін оның келісімімен басқа лауазымға қайта сайлау немесе ауыстыру;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен лауазымды адамның немесе қызметкердің әкілеттігін тоқтату;

3) мұдделер қақтығысы бар НЕМЕСЕ БОЛУЫ МҮМКІН мәселелерді талқылауға қатысадан және олар бойынша шешімдер қабылдаудан еркіті түрде бас тарту, лауазымды адамды немесе қызметкерді (тұрақты немесе уақытша) шеттету (шеттету);

4) лауазымды адамның немесе қызметкердің міндеттерін/лауазымдық міндеттерін қайта қарau және өзгерту;

5) Орталықтың ішкі құжаттарында көзделген мұдделер қақтығысы декларациясын кейіннен қайта толтыра отырып және адам ресурстарын басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшеге/құрылымдық бөлімшениң басшысына ұсына отырып, лауазымды адамның немесе қызметкердің мұдделер қақтығысын туғызатын жеке мұдделерін жоюы (мысалы, мұдделер

қақтығысының туындауына негіз болып табылатын өзіне тиесілі мүлікті иеліктен шығару).

32. Саясаттың 31-тармағында келтірілген шаралар тізбесі толық болып табылмайды. Әрбір нақты жағдайда қалыптасқан жағдайдың ерекшелігіне, қабылданатын шаралардың мұдделер қақтығысын реттеу мақсаттарына сәйкестік дәрежесіне байланысты өзге де шаралар қолданылуы мүмкін.

11. Жауапкершілік

33. Лауазымды адамдар мен қызметкерлер осы саясаттың орындалуына жауапты болады.

34. Егер мұдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу жөніндегі жұмыста орталықтың шығындарын келтіруге әкеп соққан Қазақстан Республикасы заңнамасының, сондай-ақ осы саясаттың талаптарын бұзуға жол берілсе, мұндай бұзуышылыққа кінәлі адамдар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапқа тартылады.

12. Қорытынды ережелер

35. Осы саясатқа өзгерістер мен толықтырулар Алматы қ.ДСБ "№2 қалалық перинаталдық орталығы" ШЖҚ КМК Байқау кеңесінің шешімі бойынша енгізіледі.

36. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасын немесе Орталық Жарғысын өзгерту нәтижесінде осы Саясаттың жекелеген нормалары олармен қайшы келсе осы Саясатқа тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін Қазақстан Республикасы заңнамасының немесе Орталық Жарғысының нормаларын басшылыққа алу қажет.

Қосымша

лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мұдделері қақтығысының алдын алу және реттеу саясатына

Алматы қ. ДСБ" №13 қалалық орталығы " ШЖҚ КМК

Кімге _____ (лауазымы, Т. А. Ә.)

Бастап _____

(Аты-жөні, лауазымы, байланыс телефоны)

Хабарлама

мұдделер қақтығысының болуы немесе пайдада болуы туралы

Осылайда, Алматы қ. ҚДБ "№13 қалалық орталық" ШЖҚ КМК лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мұдделер қақтығысын болдырмау және реттеу жөніндегі саясаттың талаптарына сәйкес, менің лауазымдық міндеттерімді орындау кезінде мұдделер қақтығысына әкеп соғатын немесе әкеп соғуы мүмкін жеке мұдделерімнің туындағаны туралы хабарлаймын.

1. Жанжал жағдайының (жеке мұдделіліктің) туындауына негіз болып табылатын мән-жайлар): _____

_____ (мұдделер қақтығысы туындаған немесе туындауы мүмкін жағдай егжей-тегжейлі негіздемемен сипатталады).

2. Жеке мұдделер әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін лауазымдық міндеттер: _____

_____ (нақты лауазымдық міндеттерді аудару).

3. Мұдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу бойынша қабылданған (ұсынылатын) шаралар:

_____ (қайсысын көрсету керек лауазымды тұлға/қызметкер мұдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу үшін шаралар қабылдады немесе қабылдауды ұсынады).

4. Мұдделер қақтығысының болуы не туындау фактілерін растайтын, сондай-ақ мұдделер қақтығысын болғызбау және реттеу үшін қабылданған шаралар (қабылдау ұсынылатын) туралы құжаттардың тізбесі:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Хабарлама жіберетін тұлға: _____ " ____"
_____ 20 ____ г.

(Колы, Қолтаңбаның толық жазылуы)

Хабарламаны қабылдаған тұлға: _____ " ____"
_____ 20 ____ г.

Бекітілген

Агенттік Төрағасының бүйрекімен
Қазақстан Республикасының істер жөніндегі
Мемлекеттік қызмет

және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
2016 жылғы 19 қазандағы № 12

Өткізудің үлгілік қағидалары
сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау
1 тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидалары (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) "Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 5-тармағына сәйкес өзірленді және мемлекеттік органдардың, ұйымдардың және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің (бұдан әрі – сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектілері) сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу тәртібін айқындайды.

2 тарау. Ишкі талдау жүргізу тәртібі
сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері

2. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектісі басшысының, ол болмаған кезде – оның міндетін атқарушы не оныңлауазымын алмастыратын адамның шешімі негіз болып табылады.

3. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы шешім, оның ішінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері негізінде қабылданады.

Бұл ретте, осы Үлгілік қағидаларда сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау субъектісінің басшылары деп мемлекеттік органдың және оның ведомствосының, ұйымның басшылары, сондай-ақ олардың қызметіне ағымдағы басшылықты жүзеге асыратын квазимемлекеттік сектор субъектілерінің басшылары түсініледі.

4. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды құрылымдық бөлімше, сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге уәкілетті тұлға, сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектісінің бірінші басшысы айқындайтын немесе оның шешімімен құрылатын жұмыс тобы жүргізеді.

Бірінші басшының шешімі бойынша жұмыс тобының құрамына сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың өзге де субъектілерінің мамандары және (немесе) сарапшылары тартылады.

5. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау обьектісі құрылымдық бөлімшенің, ведомствоның, ведомстволық бағынысты ұйымның, сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау субъектісінің аумақтық және оған теңестірілген бөлімшесінің (бұдан әрі – бөлімше) қызметі болып табылады.

6. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы шешім мынадай ақпаратты қамтиды:

1) қызметі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауға жататын белімшениң атауы;

2) осы Үлгілік қағидалардың 8-тармағына сәйкес сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;

3) Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізетін құрылымдық бөлімше, лауазымды тұлға (лауазымды адамдар) немесе жұмыс тобының дербес құрамы туралы;

4) сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезеңі;

5) Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу және жұмыс нәтижелері үшін басшылық, үйлестіру және жауапкершілік жүктелетін сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектісінің лауазымды адамы туралы.

7. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің кезеңділігін сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектілері айқындайды.

8. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау жүзеге асырылады келесі бағыттар бойынша:

1) бөлімшениң қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) бөлімшениң ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

9. Бөлімшениң қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормалар айқындалады.

10. Бөлімшениң ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметі деп мәселелер түсініледі:

1) персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың аудисуы;

2) мұдделер қақтығысын реттеу;

3) мемлекеттік қызметтер көрсету;

4) рұқсат беру функцияларын іске асыру;

5) бақылау функцияларын іске асыру;

6) бөлімшениң ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындастырылады де мәселелер.

11. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін ақпарат көздері:

1) бөлімшениң қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілер;

2) бөлімшеге қатысты бұрын мемлекеттік органдар жүргізген тексерулердің нәтижелері;

3) бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдар;

4) жеке және занды тұлғалардың келіп түскен өтініштері бөлімшеге;

5) прокурорлық қадағалау актілері;
6) сот актілері;
7) ұсынуға Қазақстан Республикасының заңнамасымен жол берілетін өзге де мәліметтер.

12. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша мыналарды қамтитын талдамалық анықтама дайындалады:

- 1) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туралы ақпаратты;
- 2) оларды жою жөніндегі ұсынымдар;
- 3) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымды іске асыру мерзімдері.

13. Талдау анықтамасын сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізген тұлғалар, бөлімше басшысы келіседі,

қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізілген, және осы Ұлгілік қағидалардың 6-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген лауазымды адам қол қояды.

14. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдары бар талдамалық анықтама сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау субъектісінің бірінші басшысына қарау және шаралар қабылдау үшін енгізіледі.

15. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша қабылданған (қабылданатын) шаралар туралы ақпарат сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау субъектісінің интернет-ресурсында орналастырылады.

16. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелерін, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау субъектісінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі алқалы, консультативтік-кеңесші органдарының отырыстарында жария талқылауга жол беріледі.